

Lape Uusimaa Yhdessä olemme enemmän

1.10.2018

Porvoon kaupungin Lape-hankkeen juurruttamisen suunnitelma

Paikallinen kehittämistyö muutosohjelman aikana

Porvoon Lape-hankeessa sitouduttiin hankekaudella kaikkiin Lapen kehittämisalueisiin. Toimintakulttuurin muutokseen liittyen kaupungin sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen esimiehet tutustuivat lapsivaikutusten arviointiin. Tavoitteeksi on asetettu, että lapsivaikutukset arvioidaan aina silloin kun käsillä oleva päätös koskettaa lapsia. Hankekaudella Porvoo päätti käynnistää Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintamalliin haun valmistelun.

Lape-hankkeen aikana Porvoossa käynnistyi valtakunnallisten suositusten mukaisesti perhekeskuksen kokoaminen Taidetehtaankadulle. Syksyn 2018 aikana Porvoon Taidetehtaankadun toimipisteeseen rakentuu Porvoon Perhekeskus, johon kuuluu äitiys- ja lastenneuvola, perheneuvola, kotipalvelu, perhetyö, Itä-Uudenmaan perheoikeudellinen yksikkö, lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu. Perhekeskuksen toimintaan kuuluu verkostomaisesti sosiaali- ja terveystoimien muiden toimijoiden ohella myös sivistystoimen ja kolmannen sektorin toimijoita. Hankekaudella Porvoon Gammelbackassa avattiin perheasema, jossa on pilotoitu perhekeskusmaista toimintaa jo vuoden ajan.

VARKO-alueella - varhaiskasvatus ja koulu lapsen ja nuoren hyvinvoinnin tukena - halusimme erityisesti lähteä edistämään asiakkaiden oikea-aikaisten ja laadukkaiden palveluiden saantia, lasten ja nuorten mielenterveyttä, monialaisen yhteistyön toimivuutta ja yhteisöllisen opiskeluhuollon kaikille tarjoamaa tukea. Nämä alueet oli nostettu kehittämiskohteiksi Porvoon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa. Kaikki ketterät kokeilumme kohdistuivat näihin asioihin. Opiskeluhuollossa on rakennettu yhteistä asiakastyötä, päiväkoteihin on perustettu yhteisölliset hyvinvointiryhmät, tietoa opiskeluhuollon palveluista on jaettu somessa, työntekijät ovat jalkautuneet nuorten pariin palvelutarpeita kartoittamaan ja kouluterveyskyselyistä saatua hyvinvointitietoa on käsitelty monialaisissa yhteistyöverkostoissa. MLL:n ketterät kokeilut Lukumummi- ja -vaari-toiminta sekä ZempPari-toiminta ovat antaneet uusia työkaluja yhteisöllisen ja yksilökohtaisen hyvinvoinnin tukemiseen kouluissa. Toisen asteen oppilaitosten välisen yhteistyön vahvistaminen erityisesti yhteisöllisen hyvinvoinnin alueella lähti hyvin käyntiin. Oppilaitoksissa käytössä olevia yhteisöllisen hyvinvoinnin toimintamalleja jaettiin toisille ja otettiin käyttöön eri oppilaitoksissa. Suomenkielisissä oppilaitoksissa toteutettiin yhteinen ryhmänohjaajakoulutus. VARKO-alueella pyrittiin myös vahvistamaan yhteisten toimintakäytänteiden noudattamista suomen- ja ruotsinkielisissä koulutuspalveluissa.

Lähipalveluna toimivaa **perhekeskustoimintamallia** on kehitetty. Parisuhteen ja vanhemmuuden tuen tavoitteena oli tukea parisuhteita ja vanhemmuutta eri perhe- ja parisuhteen vaiheissa ennaltaehkäisevästi, matalalla kynnyksellä ja mahdollisimman varhain. Toimintamme keskiössä olivat perheiden promotiivinen hyvinvoinnin edistäminen, joka alkoi raskauden aikaisista kotikäynneistä ja jatkui perheiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen, sosiaalisten verkostojen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen sekä miesten ja uusperheiden erityistarpeiden huomioimiseen. Eri yksiköiden välinen yhteistyö ja yhdessä tekeminen on ollut vahvana periaatteena ja kaikki kokeilut on toteutettu moniammatillisesti neuvolan, Perheneuvolan, varhaiskasvatuksen, Perheasianneuvottelukeskuksen, perhetyön ja MLL:n kanssa. Moniammatilliset ryhmätoiminnot, ryhmäneuvolat

ja teemaillat sekä kotikäynnit koetaan niin työntekijöiden kuin perheiden mielestä onnistuneina ja perheiden hyvinvointia monin tavoin tukevinä hyvinä toimintoina. Osa ketteristä kokeiluista on jo osittain vakiintunutta toimintaa ja niitä pyritään laajentamaan mm. raskauden aikaiset ennaltaehkäisevät kotikäynnit. Vanhemmuusvalmennus- ryhmäneuvolatoiminta on saanut erityismaininnan koko hankkeen taholta ja sen vaikuttavuustutkimusta jatketaan yliopistotasolla. Vanhemmuusvalmennus on laajentunut useaan kuntaan ja suunnitelmassa on laajentaa sitä varhaiskasvatukseen ja kouluun vanhempien tueksi.

Sovinnollisuutta edistävä työote ja eron ensiapu ovat muiden Uudenmaan kuntien tapaan muodostuneet osaksi Itä-Uudenmaan perheoikeudellisen yksikön toimintamalleja. Parityötä on lisätty sovinnollisuutta edistämään sopimusneuvotteluissa sekä yksikön sisällä että yksikön ja muiden tahojen kanssa. Sopimusneuvotteluissa on otettu luovia neuvottelumalleja käyttöön ja yhä enemmän tehdä perhettä tukevia määräaikaista ja kokeilusopimuksia. Sovinnollisuutta erotilanteissa on katsottu edistävän myös päivitetty kotisivut ja tiedot sekä tietojen helppo saatavuus kotisivuilla, joten kotisivuja ja niissä olevat tiedostot ja esitteet on tarkoitus jatkossakin pitää ajan tasalla. Kotisivuja on myös selkiytetty helpottamaan tiedon löytämistä ja sisältöä. Osana vanhemmuuden ja parisuhteen tukea sekä sovinnollisuutta edistävää työtettä on myös lastenvalvoja osallistunut perhejuridisella tietoiskulla neuvolan perhevalmennukseen.

Eron ensiapupisteitä on LAPEn aikana avattu pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla. Porvoossa eron ensiavuksi on muodostunut eron ensiapukokonaisuudeksi uutena perustetusta lastenvalvojien viikoittaisesta Walk in -palvelusta, laajoista puhelinajoista asiakassihteerillä, Pyydä apua -napista sekä Vanhempien eron ABC-illoista. Täten asiakkaille tarjotaan ensiapua eroon henkilökohtaisesti ilman ajanvarausta, puhelimitse, sähköisesti ja moniammatillisesti. Asiakkaille on heidän pyynnöstään myös lähetetty juuri heitä koskevia linkkejä. Ensi avun osalta yhteistyötä muutaman järjestön ja perheasiain neuvottelukeskuksen kanssa on vahvistettu verkostomaisesti.

Erityis- ja vaativan tason kehittämisalueella Porvoon Lape-hanke vastasi perhetyön ja perhekuntoutuksen kokonaisuudesta sekä monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin mallintamisesta. Hankkeen aikana toteutettiin kolme ketterää kokeilua: Vankkuri, ALKU ja erityis- ja vaativan tason yhteistyöcase. Vankkuria esiteltiin valtakunnallisilla lastensuojelun keskusliiton kesäpäivillä ja se sai hyvän vastaanoton. ALKU palvelun haasteena oli oikean asiakaskunnan löytäminen, mutta toimintaa on tarkoitus jatkaa hankekauden jälkeen ja tehostaa siitä tiedottamista edelleen. Lasten erikoissairaanhoidosta tuli toive muodostaa Lape aikana yhteistyömalli, jonka avulla lapsen tai perheen tilannetta käsitellään yhteistyössä somatiikan, psykiatrian ja lapsi- ja perhepalveluiden kanssa aiempaa jäsentyneemmin ja intensiivisemmin. Mallin luominen jatkuu syksyllä 2018 ja sen käyttöönottoa suunnitellaan vuodelle 2019. Kokemukset monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnista ovat olleet pääsääntöisesti positiivisia. Yhteistyötahot osallistuivat arviointitapaamisiin aktiivisesti ja asiakkaat suhtautuivat positiivisesti yhteisiin tapaamisiin. Yhteinen aikataulutus tuotti välillä haasteita, sillä mm. kolmen kuukauden lakisääteinen määräaika määrittelee työskentelyprosessin kestoa. Välillä perheiden tilanne, esim. huoltoriita tai ero perheessä, rajoittivat mahdollisuuksia yhteisiin tapaamisiin. Palvelutarpeen arvioinnin lopputuloksesta tiedottamista lähettäjätaholle on tarkoitus tehostaa. Kokeilua edistäviä asioita oli mm. asiakaslähtöisyys ja tiedonkulun tehostuminen eri toimijoiden välillä. Monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin vaikutusten arviointia varten tarvitaan pidempi seurantajakso ja selkeät mittarit. Porvoon lapsi- ja perhepalveluissa otetaan monitoimijainen palvelutarpeen arviointimalli pysyväksi työmuodoksi. Yhteistyötahot pyydetään mukaan arviointiprosessin ensimmäiseen asiakastapaamiseen aina kun se on tarpeen. Sosiaalihuoltolain hengen mukaisesti arviointityöhön otetaan jatkossa entistä vahvemmin mukaan asiakkaan hänen arjessaan kohtaavaa sosiaalityön toimintayksiköiden ulkopuolista henkilöstöä esim. oppilashuolto, varhaiskasvatus, terveyspalvelut.

Hankekauden aikana on tehty tiivistä yhteistyötä seurakuntayhtymän ja yhdistysten kanssa. Seurakuntayhtymän, MLL:n ja Porvoon Vanhempainyhdistykset ry - Föräldraföreningar i Borgå rf:n (POFF) edustajat ovat osallistuneet Lape-kehittämistyöhön ohjausryhmän ja omien ketterien kokeilujensa kautta. VARKO-työryh-

mässä POFF ry on toiminut yhteyskanavana koululaisten vanhempiin ja koulukohtaisiin vanhempainyhdistyksiin. Alueelliset Perhekeskustoimijat Gammelbackan alueella ovat suunnitelleet yhteistä toimintasuunnitelmaa ja palveluita. Laurean opiskelijat kartoittavat asiakkaiden tarpeita ja toiveita yhteisen suunnitelman pohjaksi.

Asiakasosallisuus on ennaltaehkäisevien palveluiden vakiintunutta toimintaa, josta on paljon myönteistä kokemusta. Asiakkaiden osallisuudella saadaan laadukkaampia ja enemmän asiakkaiden tarpeita vastaavia palveluita. Asiakasosallisuus ja sen merkitys on korostunut myös useassa eri kokeiluhankkeessa ja uusia käytänteitä on otettu pysyvästi käyttöön esim. opiskeluhuolto someen, opiskeluhuollon yhteinen asiakastyö, nuorten jalkautuva kysely ja Lähiperhehanke. Asiakasosallisuus on vahva osa mm. tulevan Perhekeskuksen toiminnan suunnittelua, kehittämistä, toteuttamista ja arviointia.

Monitoimijaisella yhteistyöllä on Porvoossa pitkät perinteet. Hankekauden aikana on uudistettu lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien työryhmien verkostoa ja vahvistettu ryhmien tehtävät ja kokoonpanot. Tiivistynyt yhteistyö on ollut antoisaa, innostunutta ja avannut eri ammattilaisten tehtäväkuvia yhteistyöryhmissä ja palveluissa. Tämä on lisännyt osaamista, konsultaatioita, moniammatillista yhteistyötä ja yhdessä tekemistä toisiaan täydentävänä asiakaslähtöisenä lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämistyönä. Yhteisten asiakasprosessien avaamisesta ja kuvaamisesta on suunnitelma, joka toteutetaan v. 2019. Tulevassa Porvoon perhekeskuksessa moniammatillinen asiakaslähtöinen yhteistyö on keskiössä ja sitä kehitetään voimallisesti. Samalla laajennetaan perheiden palveluvalikkoa, jossa kolmannen sektorin sekä vapaaehtoistyön palvelut vahvistuvat täydentävinä palveluina ja Kohtaamispaikkatoimintoina.

1. Paikallinen kehittämistyö muutosohjelman jälkeen

Porvoo valmistautuu hakemaan Unicefin lapsiystävällinen kunta toimintamalliin keväällä 2019. Lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalityön sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat koulutautuvat syksyn 2018 aikana systeemiseen lastensuojelun malliin ja vuoden 2019 aikana on tarkoitus ryhtyä kokonaisvaltaisesti toteuttamaan uutta työskentelytapaa. Systeeminen työote on tarkoitus ottaa myös osaksi monialaista palvelutarpeen arviota. Porvoon Perhekeskuksessa kehitetään yhteisiä palveluprosesseja ja toimintakulttuuria. Hankekauden aikana toteutettua koulutusta hyödynnetään jatkossa. Mini-Nepsy-koulutusta toteutettiin sekä paikallisesti että maakuntahankkeen kautta ja saadun osaamisena avulla pystytään vahvistamaan neuropsykiatriisiin ongelmiin reagoitua. Nepsytyön kehittämistä jatketaan edelleen.

Kokemusasiantuntijoita koulutetaan Porvoossa suunnitelmallisesti Porvoon kansalaisopiston toimesta. Kokemusasiantuntijatoimintaa on kehitetty rinnakkain Lape-hankkeen kanssa ja se on linkittynyt myös Vankkuri -palveluun osana ketteriä kokeiluja. Kokemusasiantuntijatoimintaa kehitetään myös jatkossa Porvoon lapsi- ja perhepalveluissa.

VARKO -alueen kaikki ketterät kokeilut jäivät käyttöön. Toisen asteen opiskelijoiden yhteisöllisen hyvinvoinnin tueksi käynnistettyä yhteistoimintaa jatketaan myös hankekauden jälkeen. Esiopetuksen palvelumallia hyödynnetään varhaiskasvatuksen toiminnan arvioinnissa syksyn 2018 aikana, jatkotyö määrittyy esille nousvien kehittämistarpeiden pohjalta.

Perhekeskustoiminnassa toteutetut ketterät kokeilut vakiinnutetaan moniammatillisiksi toiminnoiksi. Niitä kehitetään edelleen asiakkaiden osallisuuden avulla vastaamaan vielä paremmin heidän tarpeitaan. Tavoitteena on luoda vielä varhaisempia matalankynnyksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita kiinteästi yhdessä kolmannen sektorin ja vapaaehtoistyön kanssa. Ketteristä kokeiluista Vanhemmuusvalmennus laajentuu koskemaan uusia vanhemmuusryhmiä ja yliopistollinen vaikuttavuustutkimus jatkuu neuvolassa vielä useita vuosia. Porvoon perhekeskuksen käynnistäminen v. 2018–2019 on jatkoa Gammelbackan perhekeskusmallille valtakunnallisen suositusten mukaisesti.

2. Linkittyminen maakunnalliseen kehittämistyöhön muutosohjelman aikana

Porvoon edustajat ovat osallistuneet maakunnallisten työpajojen suunnitteluun ja toimineet luennoitsijoina ja työpajojen vetäjinä useassa työpajoissa, joista osa on myös toteutettu Porvoossa. Työpajojen tuotoksia ja materiaaleja on hyödynnetty kuntatason toiminnassa.

Lapen aikana Porvoon edustajat ovat osallistuneet pääkaupunkiseudun Lape hankkeen eri kehittämisryhmiin. Osassa ryhmiä Porvoo on edustanut myös muita Itä-Uudenmaan kuntia yhteisellä sopimuksella.

Maria Andersson osallistuu varajäsenenä Sote uudistuksen valmistelutyöryhmään Lapset, nuoret ja perheet. Hän toimii Porvoon Lape työryhmän puheenjohtajana. Andersson on edustajana Lape Pks ja Uudenmaan Perhekeskuksen kehittämistyöryhmässä sekä hän on toiminut Uudenmaan Lape Perhekeskusverkoston IU:n puheenjohtajana.

Lastensuojelun sijaishuollossa Krista Lyyra on osallistunut laitoshoidon lyhyt- ja pitkäkestoisen työn palvelukuvausten laatimiseen, perhehoidon palvelukuvausryhmään sekä sijaishuollon asiakasohjauksen ja valvonnan ryhmään. Sijaishuollon ryhmissä on palvelukuvausten työstämisen lisäksi suunniteltu vaihtoehtoisia malleja palvelun järjestämiseksi mahdollisesti tulevassa Uudenmaan maakunnassa.

Annika Immonen on osallistunut perhetyö traumaattisista olosuhteista tulleille – ryhmään.

Matilda Sjöblom on edustanut Itä-Uudenmaan perheoikeudellista yksikköä seuraavissa ryhmissä:

- 1) Eropalveluiden kehittäminen PKS + Uusimaa (Espoo puheenjohtajana)
- 2) Eroauttamisen temaattinen työryhmä PKS + Uusimaa (Espoo puheenjohtajana)
- 3) Lastenvalvojen ja olosuhdeselvittäjien työkuvasta ja pätevyysvaatimukset -työpäpaperi (THL vetoinen)
- 4) Kärjistyneiden ja pitkittyneiden huoltoriitojen OT-keskus-kehittämisryhmä (Espoo mm.)

Maakunnalliseen VARKO-yhteistyöhön ovat osallistuneet Tuija Öberg, Anna-Leena Terrihauta, Jaana Häkkinen ja Eliisa Roine. Porvoo on Lohjan ohella toiminut VARKO-puheenjohtajakuntana, Porvoon VARKO-ryhmän puheenjohtaja Tuija Öberg on vastannut Porvoon puheenjohtajaosuudesta. Tuija Öberg on osallistunut myös pääkaupunkiseudun Lape-hankkeen ja Uudenmaan Lapen VARKO-yhteistyöhön.

Eliisa Roine on osallistunut Lape Uusimaa/ PKS Perhekeskuksen Vanhemmuuden ja parisuhteen tuen temaatitiseen ryhmään, joka kartoitti ja kuvasi vanhemmuuden ja parisuhteen tuen maakunnallista mallia. Lisäksi hän toimi Lanupen äitiys- ja lastenneuvolan palvelukuvaustyöryhmän puheenjohtajana.

3. Kokeilusta pysyväksi käytännöksi

Porvoossa on Lapen aikana toteutunut yhteensä yli 20 ketterää kokeilua. Ketteriin kokeiluihin liittyen järjestetään 23.10.2018 paikallinen seminaari, jossa kokeiluja ja niiden tuloksia esitellään päättäjille, kaupungin työntekijöille ja yhteistyötahoille. Useita ketteriä kokeiluja on suunniteltu jatkettavaksi ja muutettavaksi osaksi omaa toimintaa. Merkittävä osa Porvoon ketteristä kokeiluista arvioitiin Uudenmaan Lapen Puimaloissa helposti implementoitaviksi ja niiden juurruttaminen vaatii vain pieniä panostuksia. Peken Vanhemmusvalmennus on laajentunut jo hankkeen aikana useaan kuntaan ja suunnitelmissa on laajentaa se varhaiskasvatukseen ja kouluille. Muutamia ketteriä kokeiluita, kuten PEKEN juttukaveri ja EVAn Nuorten ääni kuuluu vaksi jäi toteutumatta Lapen aikana, mutta vastaavaa toimintaa kehitetään myös muissa yhteyksissä. EVA kehittämisalueen ALKU-palvelu arvioitiin Puimalassa siitä huolimatta, ettei palveluun ole ohjautunut vielä yhtään asiakasperhettä. Palvelu nähtiin Puimalassa kuitenkin hyväksi mahdollisuudeksi, joten se jää osaksi lapsi- ja perhepalveluiden palveluvalikoimaa. Kaikki VARKO-alueen ketterät kokeilut jäivät käyttöön.

4. Alueelle juurrutettavat kokeilut muista kunnista

Muiden kuntien kokeiluista ei tässä vaiheessa olla otettu mitään kokeilua sellaisenaan pysyväksi käytännöksi Porvooseen. Hyviä käytäntöjä ja elementtejä muiden kuntien ketteristä kokeiluista on hyödynnetty Porvoossa eri palveluissa. Yhteistyötä mm. sovinnollisten eropalveluiden ja lastensuojelun sijaishuollon kanssa kuitenkin jatketaan myös Lape-hankkeen päätyttyä.

5. Sidonnaisuudet maakunnalliseen kehittämistyöhön muutosohjelman päätyttyä

Kouluterveyskyselyn Porvoon käsittelymalli ja vanhemmuusvalmennus ovat herättäneet kiinnostusta valtakunnallisesti. Kouluterveyskyselyn käsittelymalli on tarkoitus levittää vähintään maakuntatasoiseksi malliksi. Vanhemmuusvalmennuksen yliopiston vaikuttavuustutkimuksen tulosten valmistuttua se on tarkoitus levittää valtakunnalliseksi malliksi, joka laajenee käsittämään koko vanhemmuuden elinkaaren.

6. Muutosohjelman aikana syntyneet rakenteelliset muutokset

Lape-hankkeen aikana on syntynyt useita toiminnallisia muutoksia eri palveluissa, esimerkkeinä lastenvalvojan osallistuminen perhevalmennukseen, perheoikeudellisen yksikön walk in -ajat, oppilashuollon yhteisvastaaus ja sijoitetun lapsen tai nuoren vanhemmalle tarjottava Vankkuri-työ. Suurin rakenteellinen muutos näkyy Porvooseen perustettavassa Porvoon Perhekeskuksessa, jossa yhteisten fyysisten tilojen lisäksi kehitetään yhteisiä asiakasprosesseja sekä yhteistä toimintakulttuuria. Lapsiystävällinen kunta toimintamalli edellyttää jatkossa muutoksia päätöksentekoprosesseihin niin, että lapsivaikutuksia arvioidaan aina silloin kun päätökset koskevat lapsia. Varhaiskasvatuksessa on perustettu päiväkotien yhteisölliset hyvinvointiryhmät, joissa on myös vanhempien edustus.

Porvoon Lape-ryhmän jatkosta sovitaan syksyn 2018 aikana. On tärkeää määritellä mikä Lape-ryhmän tarkoituksena on jatkossa ja miten se nivoutuu muuhun kunnassa tehtävään yhteistyöhön kuten lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Sote- ja maakuntauudistuksen jatko on juurruttamissuunnitelmaa tehdessä edelleen epävarmaa. Lape-hankkeen aikana on kuitenkin syntynyt uusia verkostoja ja yhteistyösuhteita, jotka eivät olisi olleet mahdollisia ilman hankkeen tuomaa yhteistä keskustelufoorumia. Porvoossa on jo aiemmin tultu siihen tulokseen, että varsinkin erityis- ja vaativantason palvelut edellyttävät jatkossa isompaa väestöpohjaa kuin kunnan omat asukkaat laadukkaiden palveluiden järjestämiseksi. Yhteistyö muiden Uudenmaan kuntien kanssa näissä kysymyksissä on Porvoon kannalta erityisen tärkeää myös jatkossa.

Yhteenveto

2018	2019	2022	2025	2030
Uusia toimintatapoja käyttöön	Valittujen ketterien kokeilujen juurruttaminen osaksi omaa toimintaa	Ketterät kokeilut osana omaa toimintaa, uusia kokeiluita ennakkoluulottomasti ja rohkeasti	Toimintamalleja ja palveluprosesseja kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa.	Asiakkaiden muutuvat tarpeet määrittävät palvelutarjonnan ja uusia palvelumuotoja kehitetään jatkuvassa liikkeessä toimintaympäristön muutosten mukaisesti
Asiakasosallisuus	Asiakasraadit, kokemusasiantuntijat ja kuntalaisten edustus työryhmissä ovat osa palvelutarjontaa	Uusia asiakasosallisuuden muotoja kokeillaan ja otetaan käyttöön	Joustavat asiakasosallisuuden toimintatavat käytössä	Luova vuorovaikutus palveluissa

Sähköiset palvelut	Sähköisen ajanvarauksen mahdollistaminen eri palveluissa, etäyhteydet asiakaspalveluihin ja verkostotapaamisiin otetaan käyttöön	Sähköisen ajanvarauksen mahdollistaminen eri palveluissa, etäyhteydet asiakaspalveluissa ja verkostotapaamisissa arkikäytössä	Uusia digitaalisia palveluja ja sähköisiä toimintatapoja otetaan käyttöön	Uusien teknologioiden ja innovaatioiden tuominen mahdollisuuksien aktiivinen ja ennakkoluuloton hyödyntäminen
Lapsiystävällinen kunta toimintamalliin valmistautuminen	Unicefin lapsiystävällinen kunta malliin hakeminen Lapsivaikutusten arviointi käytössä eri tilanteissa	Porvoolla on Unicefin Lapsiystävällinen kunta tunnustus Lapsivaikutusten arviointi käytössä kaikessa päätöksenteossa	Porvoo on lapsiystävällinen kunta Lapsivaikutusten arviointi on arkipäivää	Lapsiystävällisyys on kaupungin pääoma Lapsivaikutusten arvioinnista on siirrytty lapsia osallistavaan päätöksentekoon
Porvoon Perhekeskuksen suunnittelu ja rakentaminen	Yhteisten tilojen saaminen käyttöön, yhteinen työskentely ja toimintakulttuuri alkaa syntyä	Perhekeskuksessa on yhteiset toimivat ja asiakaslähtöiset palveluprosessit, uusia toimintamuotoja on kehitetty ja yhteistyötä lisätty	Perhekeskuksen toimintamuotoja kehitetään aktiivisesti ja palveluprosesseja uudistetaan asiakaslähtöisesti Sähköinen perhekeskus on keskeinen osa toimintaa	Perhekeskus koostuu yhteen suuren osan alueen lapsi- ja perhepalveluista joko fyysisesti tai verkostomaisesti. Sähköinen perhekeskus on keskeinen osa toimintaa
Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen	Kouluille ja oppilaitoksille yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelmaan konkreettinen minimi	Yhteisöllistä hyvinvointia tukevat koulun/oppilaitoksen ulkopuoliset toimijat mukana koulun arjessa	Yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistamista jatketaan	Yhteisöllinen hyvinvointi mahdollistaa laadukkaan koulutuksen
Neuropsykiatrisen osaamisen vahvistaminen eri tehtävälalueilla	Suunnitelma Nepsy-osaajien yhteistyöstä	Lasten ja nuorten Nepsy-ongelmat havaitaan nykyistä varhaisemmassa vaiheessa	Hyvä osaaminen neuropsykiatrisissa asioissa	Asiakkaan tarpeet ja tarjolla oleva palvelu psyykkisen hyvinvoinnin osalta kohtaavat
Hyvinvointitiedon hyödyntäminen	Kouluterveyskysely 2019 käsittelyyn sitoudutaan yhteisellä toimintamallilla Huolenaiheista tehdään kaupungin yhteiset toimenpidesuunnitelmat ja päättäjät otetaan mukaan työhön	Lasten ja nuorten hyvinvointityö on linjakasta ja tasolta toiselle jatkuvaa Hyvinvointitieto on yhteisessä käytössä ja ohjaa toimintaa	Jatketaan hyvää monialaista työtä ajankohtaiset muutostarpeet huomioiden	Jatketaan hyvää monialaista työtä ajankohtaiset muutostarpeet huomioiden
Vanhemmuusvalmennusryhmäneuvolatoiminta vanhemmuuden ja perheiden tukena	Vava-ryhmäneuvolatoiminnan tutkimus 6 kk ja 2 v – ikäisten lasten perheille	Vava-ryhmäneuvola varhaiskasvatuksessa vanhemmuuden tukena ja neuvolassa vakiintunut toiminta	Vava-ryhmäneuvola koulussa vanhemmuuden tukena	Perheet voivat hyvin ja vanhemmat saavat tukea vanhemmuuden eri vaiheissa